

**„ŪKININKŲ IR KITŲ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLĄ VYKLANČIŲ GYVENTOJŲ MOKESČIAI 2021 METAIS IR
VĖLESNIAIS MOKESTINIAIS LAIKOTARPIAIS“**
(atnaujinta pagal teisės aktų nuostatas, galiojančias 2021 m. sausio 1 d.)

Turinys

I. Gyventojų pajamų mokestis.....	2
1.1. Gaunamų pajamų priskyrimas pajamoms iš žemės ūkio veiklos.....	2
1.2. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų registravimasis mokesčių mokėtoju.....	2
1.3. Pajamų iš žemės ūkio veiklos pripažinimas.....	3
1.4. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų gaunamų pajamų iš žemės ūkio veiklos apmokestinimas.....	3
1.5. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų išlaidos, mažinančios apmokestinamąsias individualios veiklos pajamas.....	4
1.6. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų išlaidos, nepriskiriamos leidžiamoms atskaitymams.....	5
1.7. Mokestinio laikotarpio nuostolių perkėlimas.....	6
1.8. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų pajamų apmokestinimas pardavus individualioje veikloje naudojamą turtą.....	7
1.10. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų gaunamų žemės ūkio veiklos pajamų deklaravimas.....	7
II. Pridėtinės vertės mokestis.....	8
III. SODROS administruojamos privalomojo sveikatos draudimo įmokos.....	9
IV. Valstybinio socialinio draudimo įmokos.....	10
V. Nekilnojamojo turto mokestis.....	12
VI. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų apskaitos tvarkymas.....	12
VII. Aktualūs klausimai - atsakymai žemės ūkio veiklą vykdančioms asmenims.....	13

I. Gyventojų pajamų mokestis

1.1. Gaunamų pajamų priskyrimas pajamoms iš žemės ūkio veiklos

Ūkininkų ir jų partnerių bei kitų fizinių asmenų (toliau - žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojai) pajamų, gautų iš žemės ūkio veiklos, apmokestinimą reglamentuoja GPMĮ¹.

GPMĮ 2 str. 33 punkte apibrėžta pajamų iš žemės ūkio veiklos sąvoka, pagal kurią šioms pajamoms priskiriamos:

1) pajamos iš žemės ūkio produktų gamybos, kaip tai apibrėžta Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme²,

2) pajamos iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės ar jos įgaliotos institucijos patvirtintame sąraše nurodytų paslaugų žemės ūkiui teikimo,

3) pajamos, gautos realizuojant iš savo ūkio žemės ūkio produktų pagamintus maisto produktus.

Sprendžiant dėl gyventojų gautų pajamų priskyrimo pajamoms iš žemės ūkio veiklos, atsižvelgiama į tai, kad:

1) pagal Žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymą, žemės ūkio produktų gamyba - tai veikla, apimanti pirminę gamybą ir (ar) jos metu gautų savo žemės ūkio produktų pirminį perdirbimą. Pirminė gamyba - žemės ūkio produktų gamyba, įskaitant ir auginimą, derliaus nuėmimą, melžimą, gyvūnų veisimą. Pirminis perdirbimas - apdorojimas, apdirbimas, pirminis tvarkymas, kurios metu iš žemės ūkio produkto nekeičiant jo cheminės sudėties taip pat gaunamas žemės ūkio produktas. Žemės ūkio produktais laikomi augalininkystės, gyvulininkystės, paukštininkystės, žvėrininkystės, bitininkystės, žuvininkystės produktai, užaugintos miško uogos, vaistažolės, grybai ir iš jų gauti pirminio perdirbimo produktai, skirti vartoti arba tolesnei maisto produktų ar ne maisto produktų gamybai;

2) paslaugos žemės ūkiui suprantamos kaip su žemės ūkiu susijusios paslaugos, išvardintos Paslaugų žemės ūkiui sąraše³;

3) pajamomis iš žemės ūkio veiklos laikomos gyventojų pinigais ir (ar) natūra gautos pajamos už realizuotus iš savo ūkio žemės ūkio produktų (t. y. paties gyventojų ūkyje užaugintų produktų) pagamintus maisto produktus. Pajamoms iš žemės ūkio veiklos priskiriamos ne tik už atitinkamus produktus ar paslaugas pinigais ir (ar) natūra gyventojų gautos išmokos, bet ir kita natūra gauta nauda, kurią asmuo gauna kaip papildomą atlygį už patiektą produkciją ar suteiktas paslaugas.

1.2. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų registravimas mokesčių mokėtoju

Gyventojas, užsiimantis žemės ūkio veikla, GPMĮ požiūriu yra laikomas vykdančiu individualią veiklą. Ūkininko partneriai taip pat laikomi gyventojais, vykdančiais individualią veiklą.

Ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimai išduodami įsakymo⁴ nustatyta tvarka. Vadovaujantis Ūkininkų ūkių registro nuostatais⁵, ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimus išduoda ir registro objektą (ūkį) į Ūkininkų ūkių registro duomenų bazę įrašo savivaldybių administracijos. Ūkininkas, kuris verčiasi žemės ūkio veikla kartu su kitais fiziniais asmenimis (sutuoktiniu, šeimos nariais arba kitais fiziniais asmenimis), turi sudaryti su jais jungtinės veiklos - partnerystės sutartis (išskyrus sutuoktinį, jei tarp jų nėra sudaryta vedybų sutartis).

Ūkininkai ir jų partneriai į Mokesčių mokėtojų registrą registruojami pagal Ūkininkų ūkių registro pateikiamus duomenis. Ūkininkų ūkių registruoti pateikiami duomenys apie vykdomą žemės ūkio veiklą kartu su kitais gyventojų duomenimis, esančiais Mokesčių mokėtojų registre, skelbiami e. VMI portalą autorizuotų elektroninių paslaugų srityje Mano VMI. Pažymą gyventojas gali

¹ Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymas.

² Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatymas.

³ Paslaugų žemės ūkiui sąrašas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2012 m. sausio 25 d. nutarimu Nr. 76.

⁴ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2017 m. gruodžio 22 d. įsakymas Nr. 3D-844 „Dėl ūkininko ūkio įregistravimo pažymėjimų išdavimo tvarkos aprašo“.

⁵ Ūkininkų ūkių registro nuostatai patvirtinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 25 d. nutarimu Nr. 817.

atsispausdinti iš Mano VMI arba atsiimti asmeniškai bet kurioje apskrityje VMI, pateikęs asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą.

Jeigu žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas pageidauja užsiimti kita tęstinio pobūdžio savarankiška veikla, jis turi informuoti mokesčių administratorių, pateikdamas REG812⁶ formą, ne vėliau kaip veiklos vykdymo pradžios dieną. REG812 forma taip pat gali būti teikiama, kai ūkininkai Mokesčių mokėtojų registro tvarkytojui papildomai nori pranešti telekomunikacinius rekvizitus (telefoną, elektroninio pašto adresą) ir tikslų ūkio adresą.

REG812 formą galima pateikti tokiais būdais:

- prisijungus prie e. VMI portalu, autorizuotų elektroninių paslaugų srityje Mano VMI;
- užpildant popierinius prašymus, juos tiesiogiai įteikiant arba išsiunčiant paštu VMI pagal mokesčių mokėtojo gyvenamosios vietos adresą.

1.3. Pajamų iš žemės ūkio veiklos pripažinimas.

Žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojai, kurie nėra įregistruoti PVM mokėtojais arba savo veiklai nepriskyrė ir nenaudoja ilgalaikio turto, pajamas iš vykdomos žemės ūkio veiklos pripažįsta pagal pinigų apskaitos principą, t. y. pajamos pripažįstamos faktiniu jų gavimo momentu (GPMĮ 8 str. 1 dalis).

Žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojai, kurie įregistruoti PVM mokėtojais arba savo veiklai priskiria ir joje naudoja ilgalaikį turtą, pajamas pripažįsta pagal kaupimo apskaitos principą, t. y. pajamos pripažįstamos tuo mokestiniu laikotarpiu, kurį jos uždirbamos (kada prekės (produkcija) parduodamos ar paslaugos suteikiamos (darbai atliekami)), neatsižvelgiant į apmokėjimo momentą (GPMĮ 8 str. 5 dalis).

1.4. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų gaunamų pajamų iš žemės ūkio veiklos apmokestinimas.

Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų gautos (uždirbtos) pajamos iš žemės ūkio veiklos pagal GPMĮ 17 str. 1 d. 23 punktą priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms, jeigu šios rūšies pajamas gaunantis gyventojas mokestiniu laikotarpiu neprivalo registruotis ir nėra įregistruotas PVM mokėtoju. **Taigi, šiame skyriuje nurodytas pajamų mokesčio sumos, mokėtinos nuo individualios žemės ūkio veiklos pajamų, apskaičiavimas aktualus gyventojams, kurie vykdo individualią žemės ūkio veiklą ir privalo registruotis ar yra įregistruoti PVM mokėtojais.** Atvejais, kai Lietuvos asmenys privalo registruotis PVM mokėtojais, skaičiuoti ir mokėti PVM, nustatyti PVM įstatymo⁷ 71, 71¹ straipsniuose (žr. II skyrių).

Nuo 2019 m. mokestinio laikotarpio individualios žemės ūkio veiklos pajamoms taikomas pajamų mokesčio tarifas, kuris gali kisti nuo 5 iki 15 proc. (2018 m. mokestiniu laikotarpiu šios rūšies pajamoms taikytinas pajamų mokesčio tarifas galėjo kisti nuo 5 iki 10 proc.). Mokėtina pajamų mokesčio suma nustatoma metinėms apmokestinamoms žemės ūkio veiklos pajamoms (per kalendorinius metus gautų pajamų ir su veiklos vykdymu susijusių leidžiamų atskaitymų skirtumas) pritaikius 15 proc. pajamų mokesčio tarifą ir iš gautos sumos atėmus pajamų mokesčio kreditą (toliau PMK), kuris apskaičiuojamas pagal šias formules:

1. Kai metinės apmokestinamosios žemės ūkio veiklos pajamos neviršija 20 000 EUR, PMK yra lygus metinių žemės ūkio veiklos apmokestinamųjų pajamų sumai, padaugintai iš 0,1.

Pavyzdžiui, gyventojas 2021 m. mokestiniu laikotarpiu gavo 20 000 EUR pajamų ir patyrė 7 000 EUR išlaidų, t. y. gavo 13 000 EUR apmokestinamųjų pajamų. Apskaičiuojant mokėtiną pajamų mokesčio sumą, visų pirma, šioms pajamoms pritaikomas 15 proc. pajamų mokesčio tarifas (13 000 X 0,15 = 1 950). PMK nuo gautų apmokestinamųjų pajamų yra lygus 1300 EUR (13 000 X 0,1). Apskaičiuojama mokėtina pajamų mokesčio suma (1950 - 1300 = 650). Taigi, nuo per 2019 m. mokestinį laikotarpį gautų 13 000 EUR apmokestinamųjų žemės ūkio veiklos pajamų, gyventojas mokėtų 650 EUR gyventojų pajamų mokestį (mokesčio suma atitinka 5 proc. nuo 13000 EUR).

⁶ Fizinio asmens prašymo įregistruoti į Mokesčių mokėtojų registrą REG812 forma patvirtinta Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2013 m. birželio 25 d. įsakymu Nr. VA-36.

⁷ Lietuvos Respublikos pridėtinės vertės mokesčio įstatymas.

Žemės ūkio veiklą vykdančio gyventojų apmokestinamųjų pajamų iš žemės ūkio veiklos (ir individualios veiklos, vykdomos pagal pažymą) suma, neviršijanti 20 000 EUR, faktiškai yra apmokestinama 5 proc. pajamų mokesčio tarifu.

2. Kai apmokestinamosios žemės ūkio veiklos pajamos viršija 20 000 EUR, PMK apskaičiuojamas pagal formulę: $PMK = \text{žemės ūkio veiklos apmokestinamosios pajamos} \times (0,1 - 2/300\,000 \times (\text{apmokestinamosios žemės ūkio veiklos pajamos} - 20\,000))$.

Pavyzdžiui, gyventojas 2021 m. mokestiniu laikotarpiu gavo 36 000 EUR pajamų ir patyrė 11 000 EUR išlaidų, metinės gyventojų žemės ūkio veiklos apmokestinamosios pajamos sudaro 25 000 EUR. Visų pirma, apskaičiuojama pajamų mokesčio suma pritaikius GPMĮ 6 str. 1 dalyje nurodytą 15 proc. pajamų mokesčio tarifą ($25\,000 \times 0,15 = 3750$). Toliau apskaičiuojamas PMK pagal formulę, kai metinės žemės ūkio veiklos apmokestinamosios pajamos viršija 20 000 EUR, $PMK = 25\,000 \times (0,1 - 2/300\,000 \times (25\,000 - 20\,000)) = 1\,666,66(6)$. Taigi, PMK = 1666,67 EUR, o apskaičiuotas pajamų mokestis apmokestinamosioms pajamoms (25 000) pritaikius 15 proc. pajamų mokesčio tarifą yra 3 750 EUR. Gyventojų mokėtina pajamų mokesčio suma gavus 25 000 EUR apmokestinamųjų pajamų yra lygi 2083,33 EUR ($3750 - 1666,67 = 2083,33$);

3. Kai apskaičiuojant PMK yra gaunama neigiama suma, laikoma, jog PMK yra lygus nuliui.

Pavyzdžiui, gyventojas apskaičiuojo, kad per 2021 m. mokestinį laikotarpį gavo 56 000 EUR apmokestinamųjų pajamų. Apskaičiuojama pajamų mokesčio suma pritaikius GPMĮ 6 str. 1 dalyje nurodytą 15 proc. pajamų mokesčio tarifą ($56\,000 \times 0,15 = 8\,400$). PMK apskaičiuojamas pagal formulę, kai apmokestinamosios pajamos viršija 20 000 EUR $PMK = 56\,000 \times (0,1 - 2/300\,000 \times (56\,000 - 20\,000)) = -7840$. Taigi, kadangi apskaičiuotas PMK yra neigiamas, laikoma, kad jis yra lygus 0, todėl gyventojų mokėtina pajamų mokesčio suma yra 8 400 EUR ($8\,400 - 0 = 8\,400$).

Taigi, tokiu atveju, kai pritaikius įvardintas formules yra apskaičiuojamas neigiamas PMK arba jis yra lygus 0, pajamų mokestis apskaičiuojamas žemės ūkio veiklos apmokestinamųjų pajamų sumą padauginus iš 15 proc. pajamų mokesčio tarifo.

1.5. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų išlaidos, mažinančios apmokestinamąsias individualios veiklos pajamas.

Apskaičiuojant apmokestinamąsias žemės ūkio veiklos pajamas, iš per mokestinį laikotarpį gautų (uždirbtų) pajamų atimami GPMĮ 18 straipsnyje nustatyti leidžiami atskaitymai.

Remiantis nuo 2018 m. galiojančiomis GPMĮ nuostatomis, apskaičiuojant mokėtiną pajamų mokestį nuo vykdomos individualios veiklos (ar vykdomų veiklų, jei vykdoma keletas veiklų), pajamos yra sumuojamos, o leidžiami atskaitymai yra priskiriami bendrai visoms veiklų rūšims, t. y. vykdomų veiklų pajamos yra sumuojamos ir leidžiami atskaitymai yra priskiriami visoms individualios veiklos pajamoms. Pažymėtina, jog 2018 m. mokestiniu laikotarpiu su individualios žemės ūkio veiklos pajamų uždirbimu susiję leidžiami atskaitymai GPMĮ 18 str. nustatyta tvarka galėjo būti atimami tik iš šios rūšies veiklos pajamų.

Apskaičiuojant pajamų mokestį už 2019 m. ir vėlesnius mokestinius laikotarpius, gyventojų pagal individualios veiklos pažymą vykdomos individualios veiklos (ar veiklų, jei pagal pažymą vykdoma ne viena veikla) pajamos ir pajamos iš žemės ūkio veiklos yra sumuojamos, o leidžiami atskaitymai priskiriami visoms gyventojų gautoms (uždirbtoms) individualios pajamoms.

Apskaičiuojant apmokestinamąsias individualios veiklos pajamas, iš per mokestinį laikotarpį gautų (uždirbtų) pajamų **galima atimti:**

- leidžiamus atskaitymus, susijusius su individualios veiklos pajamų gavimu (uždirbimu), pagrįstus juridinę galią turinčiais dokumentais; arba

- sumą, lygią 30 proc. gautų (uždirbtų) individualios veiklos pajamų, nereikalaujant faktines išlaidas pagrįsti atitinkamais dokumentais.

Taigi, žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojai, apskaičiuodami ir deklaruodami pajamų mokestį, gali pasirinkti alternatyvią gautoms (uždirbtoms) pajamoms tenkančių išlaidų pripažinimo tvarką - individualios veiklos pajamų gavęs gyventojas gali pasirinkti **leidžiamaisiais atskaitymais laikyti 30 procentų tokių pajamų sumos**. Jeigu gyventojas, apskaičiuodamas individualios veiklos pajamas, leidžiamais atskaitymais pasirenka laikyti sumą, lygią 30 procentų uždirbtų individualios

veiklos pajamų, tai jis neprivalo pagrįsti jos dokumentais ir mokestinių prievolių apskaičiavimo tikslais tvarkyti su veikla susijusių išlaidų apskaitos.

Vadovaujantis GPMĮ 18 str. 1, 8 ir 9 dalių nuostatomis, kai gyventojas, kuris verčiasi individualia veikla, **pasirenka leidžiamais atskaitymais laikyti faktiškai patirtas išlaidas** (susijusias su per mokestinį laikotarpį faktiškai gautomis (uždirbtomis) individualios veiklos pajamomis), jas turi pagrįsti juridinę galią turinčiais dokumentais (sąskaitomis faktūromis, PVM sąskaitomis faktūromis, kasos aparato kvitais ir kt.).

Leidžiamais atskaitymais laikomos įprastinės ir būtinos žemės ūkio veiklai vykdyti išlaidos - sėklos ir sodmenys, pašarai, trąšos, augalų ir gyvūnų apsaugos priemonės, degalai ir tepalai, atsarginės dalys, statybinės ir remonto medžiagos, elektra, vanduo, dujos, ilgalaikio turto (ar jo dalies) nusidėvėjimo (amortizacijos) sąnaudos (ilgalaikis turtas (ar jo dalis), kuris priskiriamas žemės ūkio veiklai), turto remonto sąnaudos, žemės mokesčio ir nuomos sąnaudos, turto draudimo sąnaudos, palūkanų, įrankių įsigijimo, darbo užmokesčio išlaidos, VSD įmokos⁸, PSD įmokos⁹, privalomos rinkliavos, mokesčiai ir kitos su individualia žemės ūkio veikla susijusios išlaidos. Pažymėtina, kad išlaidos priskiriamos leidžiamiems atskaitymams ir tais atvejais, kai išlaidas pagrindžiantys dokumentai yra išrašyti ne žemės ūkio veiklą vykdančio gyventojų, o jo partnerio vardu.

Žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojai leidžiamiems atskaitymams gali priskirti **visas su individualios veiklos pajamomis susijusias patirtas išlaidas**, kurių atskaitymas iš pajamų nėra ribojamas pagal GPMĮ 18 str. 2 dalį, draudžiamas pagal minėto straipsnio 3 dalį, ar kurių atskaitymui Nuolatinio Lietuvos gyventojų su individualios veiklos pajamų gavimu arba uždirbimu susijusių išlaidų priskyrimo leidžiamiems atskaitymams bei jų apskaičiavimo tvarkos apraše¹⁰ nenustatyta kitokių specialių taisyklių.

Žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas, norėdamas, kad ilgalaikio turto (ar jo dalies) nusidėvėjimo (amortizacijos), eksploatavimo, remonto (rekonstrukcijos) sąnaudos būtų laikomos leidžiamais atskaitymais ir / arba norėdamas atskaityti tokio turto pirkimo (importo) PVM, prieš pradėdamas individualioje veikloje naudoti ilgalaikį turtą (ar jo dalį), turi mokesčių administratoriui pateikti užpildytą Fizinio asmens pranešimo apie ilgalaikio turto ar jo dalies priskyrimą vykdomai individualiai ir / arba ekonominei veiklai FR0457 formą¹¹.

Žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas gali skaičiuoti veikloje naudojamo ilgalaikio materialaus turto (ar jo dalies) nusidėvėjimą ir šias išlaidas priskirti leidžiamiems atskaitymams, jei turtas (ar jo dalis):

- priklauso žemės ūkio veiklą vykdančiam gyventojui nuosavybės teise arba gautas pagal lizingo (finansinės nuomos) sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas; ir
- naudojamas tik žemės ūkio individualioje veikloje; ir
- apie jo naudojimą pranešta FR0457 formoje.

1.6. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų išlaidos, nepriskiriamos leidžiamiems atskaitymams.

Gyvenamųjų pastatų, patalpų bei lengvųjų automobilių įsigijimo bei nusidėvėjimo išlaidos nepriskiriamos leidžiamiems atskaitymams. Žemės įsigijimo išlaidos, išskyrus palūkanas, mokamas už gautą paskolą žemės ūkio veiklai skirtą žemės sklypo įsigijimui, neviršijant tokios paskolos rinkos kainos, nepriskiriamos leidžiamiems atskaitymams, o nusidėvėjimas neskaiciuojamas.

Leidžiamiems atskaitymams (išlaidoms), remiantis GPMĮ 18 str. 3 dalimi, **nepriskiriama:**

- į biudžetą mokamas PVM;
- GPM;
- pirkimo (importo) PVM, įtrauktas į PVM atskaitą;

⁸ Valstybinio socialinio draudimo įmokos.

⁹ Privalomojo sveikatos draudimo įmokos.

¹⁰ Šis aprašas patvirtintas Lietuvos Respublikos finansų ministro 2002 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 303.

¹¹ FR0457 forma ir jos pildymo bei pateikimo mokesčių administratoriui taisyklės patvirtintos Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2002 m. gruodžio 24 d. įsakymu Nr. 372.

- sumokėtos netesybos, į biudžetą ir valstybės pinigų fondus sumokėtos baudos, delspinigiai ir kitos sankcijos už teisės aktų pažeidimus;
- išlaidos paramai ir dovanoms;
- žemės ūkio veiklą vykdančio gyventojų padarytas žalos atlyginimas;
- išmokos, nuo kurių žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojai privalėjo išskaičiuoti GPM, tačiau jo neišskaičiavo. Žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojas, išmokėdamas pajamas (išmokas) kitiems gyventojams, privalo atsižvelgti į GPMĮ 22 straipsnio nuostatas, kadangi pagal mokesčio mokėjimo tvarką tam tikros išmokos gali būti priskiriamos A klasei, o mokesčių nuo tokių išmokų turi išskaičiuoti žemės ūkio veikla besiverčiantis asmuo;

Pavyzdys

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojas, kuris veiklos vykdymo tikslais iš kito gyventojų nuomojasi nekilnojamojo turto (pavyzdžiui žemę, žemės ūkio paskirties patalpas ar kt.), išmokėdamas nekilnojamojo turto nuomos išmokas, privalo nuo jų išskaičiuoti 15 proc. pajamų mokesčių. Pažymime, jog atitinkamą mėnesį išmokėtas nuomos išmokas ir nuo jų išskaičiuotą pajamų mokesčių žemės ūkio veikla besiverčiantis gyventojas turi deklaruoti Mėnesinėje pajamų mokesčio deklaracijoje (forma GPM313) iki kito mėnesio 15 d. (pavyzdžiui už 2021 m. kovo mėn. teikiama iki 2021 m. balandžio 15 d.; už 2021 m. lapkričio mėn. teikiama iki 2021 m. gruodžio 15 d.). Per kalendorinius metus gyventojams išmokėtas A klasei priskiriamas nuomos išmokas ir nuo jų išskaičiuotą pajamų mokesčių žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojas turi deklaruoti Metinėje gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijoje (forma GPM312) iki kitų metų vasario 15 dienos. (pavyzdžiui už 2021 kalendorinius metus teikiama iki 2022 vasario 15 d.).

- neapmokestinamosioms pajamoms tenkantys leidžiami atskaitymai (atkreiptinas dėmesys, kad žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojams kai kuriais atvejais taikomos lengvatos ir jų gaunamos pajamos priskiriamos neapmokestinamosioms pajamoms, neatsižvelgiant į patirtas išlaidas);
- išlaidos, patirtos darant Baudžiamojo kodekso uždraustą veiklą, įskaitant kyšius;

1.7. Mokestinio laikotarpio nuostolių perkėlimas.

Vadovaujantis GPMĮ 18¹ straipsniu, **galiojusių 2018 m. mokestiniu laikotarpiu**, apskaičiuojant mokėtiną pajamų mokesčių už 2018 m. mokestinį laikotarpį, apmokestinamosios žemės ūkio veiklos pajamos gali būti dengiamos tik ankstesnių mokestinių laikotarpių nuostoliais iš šios veiklos. Taigi, gyventojas, kuris 2018 m. mokestiniu laikotarpiu vykdė keletą veiklų, (pavyzdžiui vykdė žemės ūkio veiklą ir buvo įregistravęs individualią automobilių pardavimo veiklą), mokestiniais nuostoliais, kurie buvo patirti vykdančiomis automobilių prekybos veiklą pagal pažymą, negalėjo mažinti apmokestinamųjų žemės ūkio veiklos pajamų.

Vadovaujantis nuo 2019 m. sausio 1 d. įsigaliojusiomis GPMĮ 18¹ straipsnio nuostatomis, apskaičiuojant mokėtiną pajamų mokesčių už 2019 m. ir vėlesnius mokestinius laikotarpius, žemės ūkio veiklos pajamos gali būti dengiami ankstesnių mokestinių laikotarpių nuostoliai, susidarę tiek iš šios veiklos, tiek iš kitos individualios veiklos (veiklų), vykdomos (-ų) pagal individualios veiklos vykdymo pažymą. Mokestinius nuostolius galima perkelti neribotą laiką, tačiau toks perkėlimas nutraukiamas, jeigu gyventojas nutraukia veiklą, dėl kurios šie mokestiniai nuostoliai susidarė (GPMĮ 18¹ str. 3 dalis).

Pažymėtina, jog GPMĮ 18 str. 3 d. 9 punkte yra nustatyta, jog leidžiamais atskaitymams **nepriskiriami neapmokestinamosioms pajamoms tenkantys leidžiami atskaitymai**. Todėl, žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojas, kuris nėra PVM mokėtojas ar neprivalo juo registruotis, mokestinio laikotarpio nuostolių, susidariusių iš žemės ūkio veiklos, perkelti negalės, kadangi patirti tokios veiklos nuostoliai tenka neapmokestinamosioms pajamoms. Iš tokios veiklos susidariusius mokestinio laikotarpio nuostolius gyventojas galės perkelti tik tada, kai jam kils prievolė registruotis PVM mokėtoju ar jis bus tokiu įsiregistravęs, nes tik tokiu atveju jo pajamos iš žemės ūkio veiklos apmokestinamos pajamų mokesčiu, o patirti nuostoliai priskirtini šioms apmokestinamosioms pajamoms.

1.8. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų pajamų apmokestinimas pardavus individualioje veikloje naudojamą turta.

Pagal GPMĮ 10 str. 1 dalies nuostatas, individualios veiklos (įskaitant individualią žemės ūkio veiklą) pajamoms priskiriamos pajamos iš individualios veiklos, įskaitant pajamas iš individualios veiklos turto (išskyrus nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą) nuomos, pardavimo ar kitokio perleidimo nuosavybėn. Tokios turto pardavimo pajamos apmokestinamos kaip kitos individualios veiklos (ne žemės ūkio veiklos) pajamos. Nekilnojamojo turto (nesvarbu, ar jis naudojamas vykdant žemės ūkio veiklą ar ne) pardavimo pajamos apmokestinamos pajamų mokesčiu pagal GPMĮ nuostatas, reglamentuojančias ne individualios veiklos turto pardavimo pajamų apmokestinimą.

Gyventojas ne individualios veiklos turto pardavimo pajamoms taip pat priskiriamos pajamos už parduotą ilgalaikį turta, apie kurio naudojimo žemės ūkio veikloje pabaigą pranešta FR0457 formoje. Vis dėlto, jei ūkininkas, nenutraukęs vykdomos veiklos, iškart po FR0457 formos (kurioje pranešta apie ilgalaikio turto naudojimo žemės ūkio veikloje pabaigą) pateikimo parduoda žemės ūkio veikloje naudotą turta, kuris nebuvo naudotas kaip asmeninis turtas, įvertinus konkrečiu atveju susiklosčiusias aplinkybes, gali būti pripažįstama, jog už pardavimą gautos pajamos priskirtinos individualios veiklos turto pardavimo pajamoms.

Pardavus arba kitaip perleidus nuosavybėn individualios veiklos ilgalaikį turta, leidžiamiesiems atskaitymams gali būti priskirta tik ta šio individualios veiklos turto įsigijimo išlaidų dalis, kuri nebuvo atskaityta priskiriant vykdomos veiklos leidžiamiesiems atskaitymams to turto apskaičiuotą nusidėvėjimą (amortizaciją).

Pardavus individualioje žemės ūkio veikloje naudotą ilgalaikį turta, išskyrus nekilnojamąjį pagal prigimtį daiktą, kuris buvo deklaruotas FR0457 formoje, gautos turto pardavimo pajamos apmokestinamos taikant GPMĮ 6 str. 1 dalyje numatytą 15 proc. GPM tarifą, mokėtiną pajamų mokesčio sumą apskaičiuojant GPMĮ 18² str. 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka atimant PMK.

Kaip jau buvo minėta ankstesniuose šio leidinio skyriuose, visos gyventojas individualios veiklos pajamos, įskaitant ir žemės ūkio veiklos pajamas, individualios veiklos turto pardavimo pajamas ir išlaidas apskaičiuojant mokėtiną pajamų mokestį yra sumuojamos.

1.9. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų gaunamų kompensacijų priskyrimas neapmokestinamosioms pajamoms.

Vadovaujantis GPMĮ 17 str. 1 d. 5 punktu, gyventojas neapmokestinamosioms pajamoms priskiriamos Lietuvos Respublikos įstatymuose arba kituose teisės aktuose nustatyto dydžio kompensacijos, įskaitant teisės aktuose nustatytas tiesiogines išmokas pajamų lygiui palaikyti.

Pavėluoto mokėjimo palūkanos, numatytos atsiskaitymą už žemės ūkio produkciją reglamentuojančiuose Lietuvos Respublikos teisės aktuose, priskiriamos gyventojas neapmokestinamosioms pajamoms pagal GPMĮ 17 str. 1 d. 43 punktą. Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją sąlygas ir tvarką reglamentuoja Atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymas¹² ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimas Nr. 393¹³.

1.10. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų gaunamų žemės ūkio veiklos pajamų deklaravimas.

Žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas per kalendorinius metus gautas žemės ūkio veiklos pajamas turi deklaruoti užpildydami ir pateikdami Metinę pajamų deklaraciją (GPM311 forma; toliau - Metinė pajamų deklaracija) mokesčių administratoriui. Ši deklaracija teikiama pasibaigus mokestiniam laikotarpiui (kalendoriniams metams), iki kitų metų gegužės 1 dienos. Metinės pajamų deklaracijos formą, pildymo, tikslinimo ir pateikimo taisyklės galima rasti VMI prie FM interneto svetainėje.

Metinės pajamų deklaracijos teikimo ypatumai:

¹² Lietuvos Respublikos atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją įstatymas.

¹³ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. balandžio 6 d. nutarimas Nr. 393 „Dėl atsiskaitymo už žemės ūkio produkciją ir jos įkainojimo terminų patvirtinimo“.

- PVM mokėtojai įsiregistravę žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojai, nepriklausomai nuo iš žemės ūkio veiklos gautų pajamų sumos dydžio, turi deklaruoti gautas žemės ūkio veiklos pajamas be PVM.

- Metinės pajamų deklaracijos neprivalo pateikti tie žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojai, kurie gavo ne didesnės kaip 3 000 eurų žemės ūkio veiklos neapmokestinamas pajamas iš gyventojų ar šaltinio užsienio valstybėje, jeigu šias pajamas gaunantis gyventojas mokesčiniu laikotarpiu neprivalo registruotis ir nėra įregistruotas PVM mokėtoju (jei nėra kitų pagrindų teikti minėtą deklaraciją).

- Metinėje pajamų deklaracijoje neprivaloma nurodyti žemės ūkio veiklos pajamų, kurios gautos:

1. iš Lietuvos vienetų, jeigu šias pajamas gaunantis žemės ūkio veiklą vykdančios gyventojas mokesčiniu laikotarpiu neprivalo registruotis ir nėra įregistruotas PVM mokėtoju;

2. kaip Lietuvos Respublikos įstatymuose arba kituose teisės aktuose nustatyto dydžio kompensacijos, taip pat kompensacijos, įskaitant teisės aktuose nustatytas tiesiogines išmokas pajamų lygiui palaikyti, kurių dydžiai nenustatyti, tačiau mokėjimas reglamentuotas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimuose.

Deklaruoti pajamas privalo ne tik ūkininkai, įsiregistravę ūkį Ūkininkų ūkio registre, bet ir žemės ūkio veikloje bendrai dalyvaujantys (ūkininkas, jo sutuoktinis (-ė), ūkininko partneris (-iai)) gyventojai, kurie uždirbtų pajamų iš žemės ūkio veiklos, taip pat ir patirtų išlaidų, pasiskirstymą turi aptarti jungtinės veiklos (partnerystės) ar kitoje sutartyje / susitarime. Kiekvienas partneris gautas pajamas (pajamų dalį) bei joms tenkančią išlaidų dalį atskirai privalo apskaičiuoti ir deklaruoti kalendoriniams metams pasibaigus, iki kitų metų gegužės 1 d., mokesčių administratoriui pateikdamas Metinę pajamų deklaraciją.

II. Pridėtinės vertės mokesčiai

Žemės ūkio veiklą vykdančiam asmeniui prievolė registruotis PVM mokėtojai atsiranda, jeigu:

- 1.1. bendra atlygio už vykdant žemės ūkio arba kitą ekonominę veiklą Lietuvoje patiektas ir (arba) suteiktas paslaugas per metus (per paskutiniuosius 12 mėnesių) viršijo PVMĮ 71 str. 2 d. nustatytą ribą. PVM turi būti pradėtas skaičiuoti nuo to mėnesio, kurį minėta riba buvo viršyta. PVM turi būti apskaičiuojamas už visas patiektas prekes ir (arba) pateiktas paslaugas, dėl kurių tiekimo (teikimo) nurodytoji riba buvo viršyta.

- 1.2. Lietuvoje visų įsigytų iš kitų ES valstybių narių prekių (kitų nei naujos transporto priemonės ar akcizais apmokestinamos prekės) vertė (neįskaitant PVM, sumokėto ar mokėtino valstybėje narėje, iš kurios prekės atgabentos) praėjusiais metais viršijo, einamaisiais kalendoriniais metais numato viršyti ar viršija PVM įstatymo 71¹ str. 2 d. nustatytą ribą;

- 1.3. vienas ar kartu su kitais asmenimis, kurie pagal PVMĮ laikomi su juo susijusiais, kontroliuoja keletą juridinių asmenų, ir visų jo kontroliuojamų juridinių asmenų ir jo paties bendra gauta/gautina atlygio už vykdant ekonominę veiklą Lietuvoje patiektas prekes ir/ar suteiktas paslaugas suma per metus (per paskutinius 12 mėnesių) viršijo PVMĮ 71 str. 2 d. nustatytą ribą arba jeigu jo paties ir visų jo kontroliuojamų juridinių asmenų bendra įsigytų prekių vertė praėjusiais kalendoriniais metais viršijo, einamaisiais kalendoriniais metais numato viršyti ar viršija PVMĮ 71¹ str. 2 d. nustatytą ribą.

Asmuo, vykdančias ar ketinantis vykdyti žemės ūkio veiklą, turi teisę pateikti prašymą įregistruoti jį PVM mokėtoju savanoriškai.

Asmenų, kurie verčiasi žemės ūkio veikla, tiekiamą žemės ūkio produkcija ir / arba teikiamas žemės ūkio paslaugas įprastai apmokestinamos standartiniu 21 proc. PVM tarifu. 0 proc. PVM tarifas gali būti taikomas PVM įstatymo VI skyriuje nustatytais sąlygomis.

Jeigu asmenys tiekia žemės ūkio produkciją, kurios tiekimas įformintas žemės ūkio produkcijos pirkėjo išrašoma PVM sąskaita faktūra, yra pasirinkę taikyti specialią apmokestinamojo momento nustatymo tvarką, tai prievolė apskaičiuoti PVM už jų tiekiamą žemės ūkio produkciją atsiranda, kai žemės ūkio produkcijos pirkėjas už ją sumoka atlygį.

[siregistravus PVM mokėtoju, atsiranda prievolė nuo parduodamų prekių (paslaugų) skaičiuoti ir mokėti PVM PVM] nustatyta tvarka, tačiau PVM mokėtojas įgyja teisę ir į PVM atskaitą.

Pagal PVM] nuostatas, žemės ūkio veiklą vykdančias asmuo, PVM mokėtojas, turi teisę įtraukti į PVM atskaitą pirkimo (importo) PVM už įsigytas (importuotas) prekes ir paslaugas, jeigu šios prekės ir paslaugos skirtos naudoti PVM apmokestinamam prekių tiekimui ir paslaugų teikimui, ir PVM mokėtojas turi savo vardu tinkamai išrašytą PVM sąskaitą faktūrą, kurioje išskirta PVM suma.

PVM sąskaitas faktūras už Lietuvos Respublikoje registruotų PVM mokėtojų tiekiamą žemės ūkio produkciją visais atvejais išrašo žemės ūkio produkcijos pirkėjas, jeigu jis yra Lietuvos Respublikos PVM mokėtojas.

Ūkininkams, kuriems taikoma kompensacinio PVM tarifo schema, taikomos kitokios, PVM] XII skyriaus pirmame skirsnyje nustatytos, apmokestinimo PVM taisyklės.

Pažymime, kad leidinio nuostatos susijusios su socialinio draudimo ir privalomojo sveikatos draudimo įmokomis, yra suderintos su Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

III. SODROS administruojamos privalomojo sveikatos draudimo įmokos

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra lygus 2 ekonominio dydžio vienetais (toliau - EDV) arba mažesnis, PSD įmokų mokėjimas.

Šie asmenys moka 2,33 proc. dydžio PSD įmokas kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos, nuo minimaliosios mėnesinės algos. Šio dydžio PSD įmoka yra mokama nepriklausomai nuo tą mėnesį vykdytos individualios žemės ūkio veiklos laikotarpio.

Asmenys turi prievolę mokėti 2,33 procentų dydžio PSD įmokas tik tuo atveju, jeigu jie atitinkamo mėnesio bent vieną dieną nėra asmenys nurodyti Sveikatos draudimo įstatymo (toliau PSDI) 6 straipsnio 4 dalyje (nėra apdrausti privalomuoju sveikatos draudimu valstybės lėšomis) arba nėra nurodyti PSDI 17 straipsnio 2, 3 dalyse, 4 dalies 1 punkte, 5, 6, 7, 9 ar 10 dalyse (pvz., nedirba pagal darbo sutartį, negauna pajamų pagal autorinę sutartį, negauna pajamų pagal sporto veiklos ar atlikėjo sutartį, nevykdo individualios veiklos, neturi verslo liudijimo, negauna pagal Ligos ir motinystės socialinio [draudimo įstatymą](#) mokamų išmokų, iš kurių GPM] nustatyta tvarka turi būti išskaitomas gyventojų pajamų mokestis).

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra didesnis negu 2 EDV ir kurie nėra PVM mokėtojai, PSD įmokų mokėjimas.

Šie asmenys moka 6,98 proc. dydžio PSD įmokas kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos, nuo minimaliosios mėnesinės algos. Šio dydžio PSD įmoka yra mokama nepriklausomai nuo tą mėnesį vykdytos individualios žemės ūkio veiklos laikotarpio.

Asmenys turi prievolę mokėti 6,98 procentų dydžio PSD įmokas tik tuo atveju, jeigu jie atitinkamo mėnesio bent vieną dieną nėra asmenys, nurodyti PSDI 6 straipsnio 4 dalyje (nėra apdrausti privalomuoju sveikatos draudimu valstybės lėšomis) arba nėra nurodyti PSDI 17 straipsnio 2-10 dalyse (pvz., nedirba pagal darbo sutartį, negauna pajamų pagal autorinę sutartį, negauna pajamų pagal sporto veiklos ar atlikėjo sutartį, nevykdo individualios veiklos, neturi verslo liudijimo, nėra individualios įmonės savininkas, nėra ūkinės bendrijos tikrasis narys, nėra mažosios bendrijos narys, negauna Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme nurodytų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų mokamų pašalpų, nuo kurių skaičiuojamos gyventojų pajamų mokestis, neteikia žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų pagal paslaugų kvitus ir kt.).

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra 4 EDV arba didesnis ir kurie yra PVM mokėtojai, PSD įmokų mokėjimas.

Šie asmenys moka 6,98 proc. dydžio PSD įmokas nuo sumos, nuo kurios skaičiuojamos jų VSD įmokos, t. y. nuo 90 proc. individualios veiklos apmokestinamųjų pajamų (neatėmus PSD ir VSD įmokų) sumos, tačiau ne didesnės kaip 43 vidutinių šalies darbo užmokesčių įmokoms skaičiuoti.

Šie asmenys moka 6,98 proc. PSD įmokas kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos, nuo minimaliosios mėnesinės algos. Nuo 2021 m. sausio 1 d. nustatyta MMA - 642 EUR, todėl kas mėnesį mokama PSD įmoka lygi 44,81 EUR (6,98 proc. x 642 EUR). Šio dydžio PSD įmoka yra mokama nepriklausomai nuo tą mėnesį vykdytos individualios žemės ūkio veiklos laikotarpio.

Asmenys turi prievolę mokėti 6,98 procentų dydžio PSD įmokas kas mėnesį tik tuo atveju, jeigu jie atitinkamo mėnesio bent vieną dieną nėra asmenys, nurodyti PSDĮ 6 straipsnio 4 dalyje (nėra apdrausti privalomuoju sveikatos draudimu valstybės lėšomis) arba nėra nurodyti PSDĮ 17 straipsnio 2-10 dalyse (pvz., nedirba pagal darbo sutartį, negauna pajamų pagal autorinę sutartį, negauna pajamų pagal sporto veiklos ar atlikėjo sutartį, nevykdo individualios veiklos, neturi verslo liudijimo, nėra individualios įmonės savininkas, nėra ūkinės bendrijos tikrasis narys, nėra mažosios bendrijos narys, negauna Ligos ir motinystės socialinio draudimo įstatyme nurodytų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo lėšų mokamų pašalpų, nuo kurių skaičiuojamos gyventojų pajamų mokestis, neteikia žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų pagal paslaugų kvitus ir kt.).

Pasibaigus kalendoriniams metams, PSD įmokos perskačiuojamos ir iki gegužės 1 d:

- primokamas skirtumas, jeigu asmuo PSD įmokas mokėjo kas mėnesį, o jo individualios žemės ūkio veiklos apmokestinamųjų pajamų suma, nuo kurios skaičiuojamos VSD įmokos, didesnė nei 12 minimalių mėnesinių algų;

- sumokamos PSD įmokos nuo sumos, nuo kurios skaičiuojamos VSD įmokos, jeigu asmuo kas mėnesį PSD įmokų galėjo nemokėti.

IV. Valstybinio socialinio draudimo įmokos

Fiziniai asmenys, kurie verčiasi individualia žemės ūkio veikla, kai žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis pagal valstybės įmonės Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centro atliktus skaičiavimus už praėjusių metų mokestinį laikotarpį nuo sausio 1 dienos iki gruodžio 31 dienos yra lygus 4 ekonominio dydžio vienetams (EDV) arba didesnis, laikomi savarankiškai dirbančiais asmenimis ir draudžiami valstybiniu socialiniu draudimu. Šie asmenys privalomai draudžiami pensijų, ligos ir motinystės socialiniu draudimu ir sveikatos draudimu, kuris vykdomas PSDĮ nustatyta tvarka.

1. Valstybinio socialinio draudimo įmokų tarifai.

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų valstybinio pensijų, ligos ir motinystės, socialiniam draudimui 2021 metams nustatytas 12,52 procentų (14,92 procentų, jeigu apdraustasis moka papildomą 2,4 procentų pensijų įmoką savo lėšomis arba 15,52 procentų, jeigu apdraustasis moka papildomą 3 procentų pensijų įmoką savo lėšomis) dydžio tarifas.

2. Pajamos, nuo kurių skaičiuojamos valstybinio socialinio draudimo įmokos.

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų socialinio draudimo įmokų bazę sudaro žemės ūkio veiklos 90 procentų apmokestinamųjų pajamų (neatėmus PSD įmokų, socialinio draudimo įmokų) suma. Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu nėra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal [GPMĮ](#) nuostatas ir šie asmenys nedeklaruoja individualios žemės ūkio veiklos pajamų, socialinio draudimo įmokų bazė laikoma 12 Vyriausybės patvirtintų minimaliųjų mėnesinių algų suma. Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų socialinio draudimo įmokos yra skaičiuojamos nuo sumos, ne didesnės negu 43 vidutinių šalies darbo užmokesčių įmokoms skaičiuoti.

Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo fondo biudžeto 2019 metų rodiklių patvirtinimo įstatymu vidutinis šalies darbo užmokestis įmokoms skaičiuoti yra 1136,2 EUR, todėl įmokos negali būti priskaičiuotos nuo sumos, didesnės negu 48856,6 EUR.

3. Valstybinio socialinio draudimo įmokų mokėjimo tvarka ir terminai

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu nėra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal GPMĮ nuostatas, ir kurie nedeklaruoja individualios žemės ūkio veiklos pajamų, VSD įmokos mokamos **kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos, nuo minimaliosios mėnesinės algos.**

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal GPMĮ nuostatas, VSD įmokos gali būti mokamos avansu **kartą per mėnesį, ne vėliau kaip iki einamojo mėnesio paskutinės dienos**, nuo jų pačių pasirinktos sumos, tačiau ne didesnės kaip 43 vidutinių šalies darbo užmokesčių per metus.

VSD įmokos nuo individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal GPMĮ nuostatas, pajamų, gautų praėjusiais metais, metinės sumos (sumokėtų įmokų ir mokėtinų įmokų sumų skirtumas) turi būti sumokėtos **iki Metinės pajamų mokesčio deklaracijos pateikimo Valstybinei mokesčių inspekcijai termino paskutinės dienos.**

Pavyzdys

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančias asmuo, kurio pajamos mokestiniu laikotarpiu apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal GPMĮ nuostatas, per 2020 metus nuo 12 MMA sumos (7284 EUR) sumokėjo VSD įmokų 912 EUR.

Jeigu individualią žemės ūkio veiklą vykdančio asmens žemės ūkio veiklos apmokestinamosios pajamos (neatėmus VSD ir PSD įmokų) 2020 metais yra 20000 EUR, šis asmuo iki 2021 metų gegužės 1 d. turėtų sumokėti 1341,60 EUR sumokėtų ir mokėtinų VSD įmokų skirtumą ($20000 \text{ EUR} \times 0,9 \times 0,1252 = 2253,60 \text{ EUR}$; $2253,60 \text{ EUR} - 912 \text{ EUR} = 1341,60 \text{ EUR}$).

4. Atvejai, kai individualią žemės ūkio veiklą vykdančias asmenys VSD įmokų gali nemokėti.

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančias asmenys VSD įmokų **gali nemokėti** (tas laikotarpis bus neįskaitytas į socialinio draudimo stažą), kai:

1) gauna socialinio draudimo senatvės ar socialinio draudimo netekto darbingumo (invalidumo) pensiją, paskirtą pagal Valstybinių socialinio draudimo pensijų įstatymą;

2) gauna šalpos pensiją ar šalpos kompensaciją, išskyrus šalpos našlaičių pensiją, paskirtą pagal Valstybinių šalpos išmokų įstatymą;

3) gauna su socialinio draudimo santykiais susijusią (socialinio draudimo) senatvės ar netekto darbingumo (invalidumo) pensiją iš ES valstybės narės, kitos Europos Ekonominės Erdvės valstybės, Šveicarijos Konfederacijos arba šalies, su kuria Lietuvos Respublika yra sudariusi tarptautinę sutartį dėl socialinės apsaugos taikymo.

4) yra laisvės atėmimo vietoje arba jiems [Baudžiamojo kodekso](#) nustatyta tvarka teismo nuosprendžiu yra paskirtos priverčiamosios stacionarinio stebėjimo medicinos priemonės ar auklėjamojo poveikio priemonės specializuotose psichikos sveikatos priežiūros įstaigose;

5) yra sukakę socialinio draudimo senatvės pensijos amžių pagal Valstybinių [socialinio draudimo pensijų įstatymą](#).

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančias asmenys vienus metus nuo jų pirmosios veiklos pradžios (įregistravimo savarankiškai dirbančiu asmeniu) socialinio draudimo įmokų gali nemokėti. Asmuo laikomas vykdančiu pirmąją veiklą, jeigu jis anksčiau niekada nėra buvęs savarankiškai dirbančiu asmeniu (pvz., neturėjęs verslo liudijimo, neturėjęs individualios veiklos, nebuvęs mažosios bendrijos nariu).

5. Socialinio draudimo pranešimų teikimas

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančias asmenys, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu nėra apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal GPMĮ nuostatas, **socialinio draudimo pranešimų** gali neteikti, jeigu jie nedeklaruoja individualios žemės ūkio veiklos pajamų.

Individualią žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų, kurių pajamos mokestiniu laikotarpiu apmokestinamos gyventojų pajamų mokesčiu pagal GPMĮ nuostatas, už ataskaitinį mėnesį iki kito

mėnesio 15 dienos Fondo valdybos teritoriniam skyriui **turi pateikti SAV pranešimą apie savarankiškai dirbančius asmenis**, kai VSD įmokas apskaičiuoja ir sumoka avansu.

Pasibaigus kalendoriniams metams, individualią žemės ūkio veiklą vykdančias asmenys, deklaruojant VMI pajamas, nuo kurių turi būti apskaičiuotos VSD įmokos, turi pateikti SAV pranešimą, jeigu jie neteikė SAV pranešimų kiekvieną mėnesį, ar teikė SAV pranešimus, tačiau jų pateikti duomenys nesutampa su Metinėje pajamų deklaracijoje deklaruota pajamų iš individualios žemės ūkio veiklos, nuo kurios skaičiuojamos VSD įmokos, suma (išskyrus atvejus, jeigu pagal pateiktą SAV pranešimų duomenis, valstybiniam socialiniam draudimui deklaruojamų pajamų suma už kalendorinius metus nurodyta didesnė negu VMI deklaruota pajamų metinė suma, nuo kurios skaičiuojamos VSD įmokos, ir draudėjas nesikreipia dėl VSD įmokų grąžinimo ar užskaitymo į būsimus laikotarpius). SAV pranešimas turi būti pateiktas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo tos dienos, iki kurios VMI turėjo būti pateikta Metinė pajamų deklaracija. Duomenis apie praėjusių metų pajamų metinę sumą, išdėstytą mėnesiais galima pateikti ir VMI, užpildant Metinę pajamų deklaraciją.

Nuoroda į SODROS parengtą internetiniame portale skelbiamą individualios veiklos mokesčių skaičiuoklę: http://www.sodra.lt/skaiciuokles/individualios_veiklos_skaiciuokle.

V. Nekilnojamojo turto mokesčiai

Nekilnojamojo turto mokesčiu neapmokestinamas fiziniam asmeniui nuosavybės teise priklausantis ir (arba) jo įsigijamas nekilnojamasis turtas (arba jo dalis), fizinio asmens **naudojamas** pajamoms iš žemės ūkio veiklos gauti arba uždirbti, nepriklausomai nuo to, ar iš žemės ūkio veiklos gaunamos pajamos apmokestinamos pajamų mokesčiu.

Jeigu fizinis asmuo nuosavybės teise priklausantį ir (arba) įsigijamą nekilnojamąjį turtą (arba jo dalį) naudoja ne tik pajamoms iš žemės ūkio veiklos gauti arba uždirbti, nekilnojamojo turto mokesčiu neapmokestinama tik ta nekilnojamojo turto dalis, kuri yra susijusi su pajamų iš žemės ūkio veiklos gavimu arba uždirbimu. Pavyzdžiui, fizinis asmuo nuosavybės teise priklausantį nekilnojamąjį turtą naudoja ne tik pajamų iš žemės ūkio veiklos gavimui (uždirbimui), bet ir individualiai laisvalaikio pramogų organizavimo veiklai vykdyti. Tokiu atveju nekilnojamojo turto dalis, naudojama individualiai laisvalaikio pramogų organizavimo veiklai vykdyti, bus apmokestinama nekilnojamojo turto mokesčiu.

VI. Žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų apskaitos tvarkymas.

Pagrindinis žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų apskaitą reglamentuojantis teisės aktas yra Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio, verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkos aprašas¹⁴.

Šiame apraše nurodyta, kad tvarkant ūkininkavimo apskaitą, reikia vadovautis Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatymu ir šiuo aprašu, taip pat galima vadovautis žemės ūkio ministro patvirtintomis rekomendacijomis. Žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojai patys pasirenka buhalterinės apskaitos tvarkymo būdą - taikant dvejybinio įrašo ar paprastojo įrašo būdą.

Pinigų, įsigijimo ir pardavimo operacijoms registruoti Apraše nustatytas Pinigų kasoje, banko sąskaitose, pirkimo ir pardavimo apskaitos žurnalas ir nurodytas jo užpildymas. Žurnalo neprivaloma pildyti, jeigu apskaita tvarkoma dvejybinio įrašo būdu. Šio būdo taikymo rekomendacijas Žemės ūkio ministerija yra patvirtinusi įsakymu Nr. 3D-491¹⁵. Apskaitos paprastojo įrašo būdu rekomendacijos patvirtintos įsakymu Nr. 3D-266¹⁶.

¹⁴ Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1999 m. gruodžio 1 d. nutarimu Nr. 1333 „Dėl ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

¹⁵ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymas Nr. 3D-491 „Dėl Ūkininko ūkio ir gyventojų, kurie neįregistravę ūkininko ūkio verčiasi individualia žemės ūkio veikla, veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo dvejybine apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“.

¹⁶ Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2005 m. gegužės 11 d. įsakymas Nr. 3D-266 „Dėl Ūkininko ūkio veiklos buhalterinės apskaitos tvarkymo supaprastintą apskaitos sistema rekomendacijų patvirtinimo“.

Apskaitą gali tvarkyti pats žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas, jo partneriai, samdomas darbuotojas (buhalteris), pagal sutartį apskaitos paslaugas teikianti įmonė arba tokias paslaugas savarankiškai teikiantis asmuo.

Parduodamas savo produkciją ar suteikdamas paslaugas nespecializuotoms žemės ūkio produkcijos supirkimo įmonėms, kitiems ūkininkams, privatiems asmenims, žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas apskaitos dokumentus surašo pats. Parduodami savo užaugintą produkciją turguje, žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas gali surašyti Produkcijos pardavimo rinkoje žiniaraštį arba kitą laisvos formos dokumentą.

Priklausomai nuo to, ar ūkininkas yra PVM mokėtojas, ar ne, jis išrašo PVM sąskaitą faktūrą, sąskaitą faktūrą arba kitą laisvos formos produkcijos pardavimo dokumentą. Jei pirkėjai už paslaugas (prekes) atsiskaito grynaisiais pinigais paslaugos suteikimo (prekių pardavimo) metu, papildomai jokie apskaitos dokumento išrašyti nereikia. Jeigu pirkėjai atsiskaito grynaisiais pinigais ne paslaugos suteikimo (prekės pardavimo) momentu (pavyzdžiui sumoka avansą ar atsiskaito vėliau po prekės pardavimo / paslaugos suteikimo), grynųjų pinigų gavimo momentu gyventojas turi išrašyti Pinigų priėmimo kvitą, kurio naudojimo, išrašymo ir apskaitos taisyklės patvirtintos VMI prie FM viršininko įsakymu Nr. VA-39¹⁷. Atsiskaičius pavedimu Pinigų priėmimo kvito išrašyti nereikia.

VII. Aktualūs klausimai - atsakymai žemės ūkio veiklą vykdančioms asmenims.

1. *Ar gali žemės ūkio veiklą vykdančias asmuo samdyti kitus gyventojus sezoninių darbų atlikimui?*

Darbų atlikimui žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas gali kitus gyventojus įdarbinti sudarydami darbo sutartį darbų atlikimui arba įdarbinti kitus gyventojus supaprastinta tvarka - naudojant žemės ūkio bei miškininkystės paslaugų kvitus. Paslaugų teikėjai (gyventojai) gali teikti žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas, kurios yra laikinos arba vienkartinės ir kurioms teikti nereikalingi specialūs įgūdžiai, kvalifikacija, leidimai, pažymėjimai, mokymai ar kursai ir kurių sąrašą patvirtino Lietuvos Respublikos Vyriausybė nutarimu Nr. 218¹⁸.

2. *Ką turėtų žinoti gyventojas, teikiantis žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas pagal žemės ūkio bei miškininkystės paslaugų kvitus?*

Gyventojas, teikiantis žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas pagal žemės ūkio bei miškininkystės paslaugų kvitus, turi teisę teikti paslaugas vienam paslaugų gavėjui ne ilgiau kaip 60 dienų, o jeigu paslaugos teikiamos keliems paslaugų gavėjams, - ne ilgiau kaip 90 dienų per kalendorinius metus, neatsižvelgiant į per dieną teiktų žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų valandų skaičių.

Pagal GPMĮ 17 str. 1 d. 55 punktą neapmokestinamos 1 750 eurų per mokestinį laikotarpį neviršijančios pajamos, gautos kaip atlygis teikiant paslaugas pagal paslaugų kvitą, kai šių paslaugų teikimą nustato Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų teikimo pagal paslaugų kvitą įstatymas.

Pajamos, gautos kaip atlygis teikiant paslaugas pagal paslaugų kvitą, priskiriamos B klasės pajamoms. Todėl, gyventojai, gavę atlygį pagal paslaugų kvitą, kurio suma viršija 1 750 eurų gautas pajamas turės deklaruoti pasibaigus mokestiniam laikotarpiui pateikus Metinę pajamų deklaraciją.

Remiantis GPMĮ 6 str. 1² dalimi, gyventojas, teikiančias žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas pagal žemės ūkio bei miškininkystės paslaugų kvitus, viršijanti 1750 EUR, kuri kartu su gyventojas per kalendorinius metus gautomis pajamomis ne iš darbo santykių (išskyrus individualios veiklos pajamas, pajamas iš paskirstytojo pelno, tantjemas ar atlygį už veiklą stebėtojų taryboje ar valdyboje, paskolų komitete, mokamą vietoj tantjemų arba kartu su tantjemomis, iš asmens,

¹⁷ Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2019 m. gegužės 10 d. įsakymas Nr. VA-39 „Dėl Pinigų priėmimo ir pinigų išmokėjimo kvitų naudojimo, išrašymo ir apskaitos taisyklių ir Bilietų naudojimo ir apskaitos taisyklių patvirtinimo“.

¹⁸ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. kovo 13 d. nutarimas Nr. 218 „Dėl Žemės ūkio ir miškininkystės paslaugų, kurias paslaugų gavėjas turi teisę gauti, o paslaugų teikėjas turi teisę teikti pagal paslaugų kvitą, sąrašo patvirtinimo“.

susijusio su gyventoju darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais, gautas pajamas pagal autorines sutartis, taip pat mažųjų bendrijų vadovų, kurie pagal Lietuvos Respublikos mažųjų bendrijų įstatymą nėra tų mažųjų bendrijų nariai, pagal civilinę (paslaugų) sutartį už vadovavimo veiklą gautas pajamas), neviršijanti 120 VDU yra apmokestinama 15 proc. pajamų mokesčio tarifu. Išvardintų pajamų dalis, viršijanti 120 VDU, apmokestinama taikant 20 proc. pajamų mokesčio tarifą.

3. Kokias deklaracijas mokesčių administratoriui turi pateikti žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas apie samdomus darbuotojus?

GPMĮ 22 straipsnyje numatyta, jog pajamos pagal pajamų mokesčio sumokėjimo tvarką yra skirstomos į A ir B klases, kurios lemia, kam tenka prievolė sumokėti pajamų mokestį - pajamas išmokėjusiam asmeniui ar pajamas gavusiam gyventojui. Žemės ūkio veiklą vykdančiam gyventojui, išmokant A klasės pajamoms priskiriamas (įskaitant darbo užmokestį) išmokas gyventojams, atsiranda prievolė apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą pajamų mokestį.

Žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas, vadovaudamasis GPMĮ 23 straipsnio nuostatomis, nuo išmokamų darbo santykių pajamų privalo apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą pajamų mokestį. Žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas, kaip mokestį išskaičiuojantis asmuo, išmokėjęs A klasei priskiriamas pajamas, privalo pateikti:

1) Mėnesinę pajamų mokesčio deklaraciją (forma GPM313) iki kito mėnesio 15 d.; ir

2) Metinę gyventojams išmokėtų išmokų, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaraciją (forma GPM312) bei jos priedus metams pasibaigus iki kitų metų vasario 15 dienos.

Pajamų mokestį nuo B klasės pajamų (pavyzdžiui nuo pajamų, gautų už žemės ūkio ir miškininkystės paslaugas pagal žemės ūkio bei miškininkystės paslaugų kvitus) apskaičiuoti, sumokėti bei deklaruoti prievolė tenka pačiam pajamas gavusiam gyventojui (GPMĮ 25, 27 straipsniai).

Pažymėtina, kad nuo samdomų darbuotojų darbo užmokesčio yra mokamos ir VSD bei PSD įmokos. Informaciją apie PSD bei VSD įmokas ir mokėjimo tvarką pagal kompetenciją SODRA. Šią informaciją galima rasti SODROS internetinėje svetainėje <https://www.sodra.lt/>.

4. Kaip įmonė turi apmokestinti įsigytus iš savo darbuotojo - ūkininko PVM mokėtojo žemės ūkio produktus (pvz. įmonė, teikianti viešojo maitinimo paslaugas iš savo darbuotojo - ūkininko įsigijo bulves)?

Pagal GPMĮ 22 straipsnyje nustatytą mokesčio mokėjimo tvarką, iš juridinio asmens (susijusio darbo santykiais arba ne), gyventojas gautos individualios žemės ūkio veiklos pajamos yra priskiriamos B klasės pajamoms. Todėl nuo šiai klasei priskiriamų pajamų žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas pajamų mokestį apskaičiuoja ir sumoka pats. Juridinis asmuo apie žemės ūkio veiklą vykdančiam gyventojui išmokėtą išmoką turi pranešti pateikdamas metinę GPM312 formą.

5. Kas turi apskaičiuoti, deklaruoti ir sumokėti pajamų mokestį, kai individualią žemės ūkio veiklą vykdančias nuolatinis Lietuvos gyventojas veiklos vykdymo tikslais nuomojasi nekilnojamąjį turtą (žemę, negyvenamosios paskirties patalpas ir t. t.) iš kito gyventojas ir moka jam pajamas už nekilnojamąjį turto nuomą?

Iš individualią veiklą vykdančio nuolatinio Lietuvos gyventojas už nekilnojamųjų pagal prigimtį daiktų nuomą gautos pajamos, išskyrus pajamas, nuo kurių mokamas fiksuoto dydžio pajamų mokestis, yra priskiriamos A klasės pajamoms (GPMĮ 22 str. 1 d. 2 punktas.)

Taigi, kai individualią žemės ūkio veiklą vykdančias nuolatinis Lietuvos gyventojas veiklos vykdymo tikslais iš kito gyventojas (nuomotojo) nuomojasi nekilnojamąjį turtą, kuris tokiai nuomos veiklai neįsigijo arba negalėjo įsigyti (kai nuomojamos ne gyvenamosios paskirties patalpos) verslo liudijimo, nuo nuomotojui išmokamų nekilnojamąjį turto nuomos pajamų apskaičiuoti, išskaičiuoti ir sumokėti į biudžetą 15 proc. pajamų mokestį privalo individualią žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas.

Išmokėtas nuomos pajamas ir jų išskaičiuotą pajamų mokestį, laikydamasis GPMĮ 23 straipsnyje nustatytos tvarkos, individualią žemės ūkio veiklą vykdančias gyventojas turi deklaruoti

Mėnesinėje pajamų mokesčio deklaracijoje (forma GPM313) ir Metinėje gyventojams išmokėtų išmoku, priskiriamų A ir B klasės pajamoms, deklaracijoje (forma GPM312).

6. Kur galima rasti informaciją žemės ūkio veiklą vykdančiams asmenims apie leidimų įsigijimą žymėtiems degalams?

Leidimų įsigijimą žymėtiems degalams atmintinę ūkininkai gali rasti VMI interneto svetainėje adresu: <https://www.vmi.lt/evmi/akcizai2>.

7. Koks pajamų mokesčio tarifas taikomas individualios žemės ūkio veiklos pajamoms ?

Individualios žemės ūkio veiklos pajamoms taikytinas pajamų mokesčio tarifas gali kisti nuo 5 iki 15 proc., priklausomai nuo per mokestinį laikotarpį gautų (uždirbtų) apmokestinamųjų pajamų dydžio ir GPMĮ nustatyta tvarka taikytino pajamų mokesčio kredito.

8. Ar virtualusis buhalteris i.APS yra pritaikytas žemės ūkio veikla besiverčiančių gyventojų buhalterinės apskaitos tvarkymui?

i.APS nėra pritaikytas žemės ūkio veiklą vykdančių gyventojų iš šios veiklos gautoms pajamoms ir išlaidos apskaityti.

9. Ar ūkininko gauta parama žemės ūkio plėtrai (pvz., technikai, įrangai įsigyti ir kt.) pagal Nacionalinei mokėjimo agentūrai pateiktus projektus būtų pripažįstama ūkininko pajamomis?

Parama, skirta žemės ūkio plėtrai (pavyzdžiui lėšos, skirtos padengti žemės ūkio technikos įsigijimo ar remonto išlaidas), kurią ūkininkui teisės aktų nustatyta tvarka išmoka Nacionalinė mokėjimo agentūra, pagal GPMĮ 17 str. 1 d. 5 punktą priskiriama pajamų mokesčiu neapmokestinamosioms pajamoms. Tokių iš Nacionalinės mokėjimo agentūros gautų lėšų ūkininkui į Metinę pajamų deklaraciją įtraukti nereikia.